

«Καρδιά καθαρή, Θεέ, σ' εμένα δημιούργησε και πνεύμα ακλόνητο ανακαίνισε στα τρίςβαθά μου.» (Ψλ 51 [50]:12)

Το χωρίο της Αγίας Γραφής που μας προτείνεται στην περίοδο της Τεσσαρακοστής είναι μέρος του Ψαλμού 51, όπου, στο στίχο 12, βρίσκουμε την σπαρακτική και ταπεινή επίκληση: «Καρδιά καθαρή, Θεέ, σ' εμένα δημιούργησε και πνεύμα ακλόνητο ανακαίνισε στα τρίςβαθά μου». Η ματιά του συγγραφέα εξερευνά τα σκοτεινά σημεία της ανθρώπινης ψυχής για να συλλάβει τις βαθύτερες πτυχές της, αυτές της απόλυτης ανεπάρκειάς μας απέναντι στον Θεό και, ταυτόχρονα, την ακόρεστη επιθυμία μας για πλήρη κοινωνία με Εκείνον από τον οποίο πηγάζουν κάθε χάρη και έλεος.

«Καρδιά καθαρή, Θεέ, σ' εμένα δημιούργησε και πνεύμα ακλόνητο ανακαίνισε στα τρίςβαθά μου.»

Ο ψαλμός είναι εμπνευσμένος από ένα γνωστό επεισόδιο της ζωής του Δαβίδ. Καλεσμένος από τον Θεό να φροντίσει τον λαό του Ισραήλ και να τον καθοδηγήσει στον δρόμο της υπακοής στη Συμφωνία, παραβαίνει το καθήκον του: αφού διέπραξε μοιχεία με τη Βηθσαβεέ, έβαλε να σκοτώσουν στη μάχη τον σύζυγό της, τον Ουρία τον Χετταίο, αξιωματικό του στρατού του. Ο προφήτης Νάθαν του κάνει ξεκάθαρη τη σοβαρότητα της αμαρτίας του και τον βοηθά να μεταμεληθεί. Αυτή είναι η στιγμή που ομολογεί την αμαρτία του και συμφιλιώνεται με τον Θεό.

«Καρδιά καθαρή, Θεέ, σ' εμένα δημιούργησε και πνεύμα ακλόνητο ανακαίνισε στα τρίςβαθά μου.»

Ο ψαλμωδός βάζει στα χείλη του βασιλιά μερικές πολύ δυνατές επικλήσεις, οι οποίες όμως απορρέουν από τη βαθιά του μετάνοια και την απόλυτη εμπιστοσύνη του στη συγχώρεση του Θεού: "σβήσε", "πλύνε με", "εξάγνισέ με". Ειδικότερα, στο εδάφιο που μας ενδιαφέρει, χρησιμοποιεί το ρήμα "δημιουργώ" για να τονίσει ότι η πλήρης απελευθέρωση από τις αδυναμίες του ανθρώπου δεν είναι δυνατή παρά μόνο μαζί με τον Θεό. Είναι η συνειδητοποίηση ότι μόνο Αυτός μπορεί να μας κάνει νέα δημιουργήματα με "καθαρή καρδιά", πλημμυρίζοντάς μας με το ζωογόνο πνεύμα Του, δίνοντάς μας αληθινή χαρά και μεταμορφώνοντας ριζικά τη σχέση μας με τον Θεό -το "ακλόνητο πνεύμα"- και με τα άλλα ζωντανά πλάσματα, με τη φύση και το σύμπαν.

«Καρδιά καθαρή, Θεέ, σ' εμένα δημιούργησε και πνεύμα ακλόνητο ανακαίνισε στα τρίςβαθά μου.»

Πώς μπορούμε να κάνουμε πράξη αυτά το Λόγο της Ζωής; Το πρώτο βήμα είναι να αναγνωρίσουμε ότι είμαστε αμαρτωλοί και ότι χρειαζόμαστε τη συγχώρεση του Θεού, με μια στάση πλήρους εμπιστοσύνης σ' Εκείνον.

Μπορεί να συμβεί τα επαναλαμβανόμενα λάθη μας να μας αποθαρρύνουν, κλείνοντάς μας στον εαυτό μας. Γι' αυτό ας αφήσουμε την πόρτα της καρδιάς μας μισάνοιχτη, έστω και λίγο. Η Chiara Lubich έγραψε στις αρχές της δεκαετίας του 1940 σε κάποιον που ένιωθε ανίκανος να κοιτάξει πέρα από τη δική του δυστυχία: «Ας απομακρύνουμε από την ψυχή μας όλες τις άλλες σκέψεις. Ας πιστέψουμε ότι ο Ιησούς έλκεται από την ταπεινή, εμπιστευτική και αγαπητική παρουσίαση των αμαρτιών μας. Εμείς, για τον εαυτό μας, δεν έχουμε και δεν προκαλούμε παρά αθλιότητες. Εκείνος ο Ίδιος, για εμάς, έχει μόνο ένα προτέρημα: το έλεος. Η ψυχή μας μπορεί να ενωθεί μαζί του μόνο προσφέροντάς του, ως μοναδικό δώρο, όχι τις αρετές μας αλλά τις αμαρτίες μας! [...] Αν ο Ιησούς ήρθε στη γη, αν έγινε άνθρωπος, αν προσδοκά κάτι [...] δεν είναι παρά να είναι Σωτήρας, να είναι Γιατρός! Δεν επιθυμεί τίποτε άλλο¹.»

«Καρδιά καθαρή, Θεέ, σ' εμένα δημιούργησε και πνεύμα ακλόνητο ανακαίνισε στα τρίςβαθά μου.»

Ακολουθώντας, αφού ελευθερωθούμε και λάβουμε τη συγχώρηση, βασιζόμενοι στη βοήθεια των αδελφών μας, επειδή η δύναμη του χριστιανού πηγάζει από την κοινότητα, ας αρχίσουμε να αγαπάμε έμπρακτα τον πλησίον μας, όποιος κι αν είναι αυτός. «Αυτό που οφείλουμε είναι η αμοιβαία αγάπη, μια αγάπη υπηρεσίας και κατανόησης, που μας κάνει να συμμετέχουμε τα βάσανα, στις αγωνίες και στις χαρές των αδελφών μας. Αυτή είναι η αγάπη η χαρακτηριστική του χριστιανισμού, η οποία καλύπτει τα πάντα και συγχωρεί τα πάντα²». Ο Πάπας Φραγκίσκος δηλώνει: «Η συγχώρεση του Θεού [...] είναι το σημείο το πιο μεγάλο της φιλευσπλαχνίας Του. Είναι ένα δώρο που κάθε μετανοημένος αμαρτωλός καλείται να μοιραστεί με κάθε αδελφό και αδελφή που συναντά. Όλους εκείνους που ο Κύριος έβαλε στο δίπλα μας, την οικογένειά μας, τους φίλους μας, τους συναδέλφους μας, τους ενορίτες μας... Όλοι έχουν, όπως κι εμείς, ανάγκη από τη φιλεύσπλαχνη αγάπη του Θεού. Είναι ωραίο να συγχωρείσαι, αλλά και συ, αν θέλεις να συγχωρεθείς, συγχώρεσε με τη σειρά σου. Συγχώρεσε! Είθε ο Κύριος να μας χορηγήσει [...] να γίνουμε μάρτυρες της συγχώρεσής Του, η οποία καθαρίζει την καρδιά και μεταμορφώνει τη ζωή³.»

Επιμέλεια: Οικουμενική διεθνής ομάδα
του Λόγου της Ζωής

¹ D'après Chiara LUBICH, *Lettere 1943-1960*, éd. F. Gillet, Città Nuova, Rome 2022 ; p. 350.

² Λόγος της Ζωής, Μάιος 2002

³ Pape FRANÇOIS, *La miséricorde efface le péché*, audience générale, 30 mars 2016